

ДАНИЛЕНКО Л.В.

Запорізький державний медичний університет

МЕТОД КЕЙСУ В ПРОФЕСІЙНОМУ МОВЛЕННІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СТОМАТОЛОГІЯ»

Аналізуються особливості використання методу кейсу на заняттях з української мови як іноземної. Представлено одну з форм роботи ситуаційного навчання на основі проблемного тексту. Звертається увага на ефективність методу в розвитку професійного мовлення студентів медичного університету спеціальності «Стоматологія». Запропонована техніка передбачає створення реальних умов спілкування лікаря з пацієнтом, навчає орієнтуватися в професійних мовленнєвих ситуаціях, застосовувати певні мовні моделі. Наголошується, що кейс-метод впливає на якість спеціального мовлення майбутніх лікарів-стоматологів.

Ключові слова: кейс-метод, ситуаційне мовлення, проблемний текст.

Щоб зацікавити сучасного іноземного студента вивченням не його рідної мови, слід використовувати креативні підходи у викладанні. На сьогодні методика вже достатньо забезпечена напрацюваннями з інновацій навчання. Водночас дослідження В. Корженка, Л. Роман, Б. Сокола охоплюють багато важливих питань цього аспекту освіти. Усі нові методи і форми роботи не припиняють розвитку, адже вони завжди повинні бути сучасними. У зв'язку зі швидким вдосконаленням можливостей обміну інформацією освітній процес потребує потужних трансформацій. Проблема аналізу інноваційних методів у викладанні української мови як іноземної є актуальною і спрямовує до розширення напрацьованого в теоріях і випробуваного на практиці.

Серед інноваційних форм роботи, які доцільно використовувати на заняттях з іноземцями, популярними є рольові ігри, групові дискусії, дебати, мозковий штурм, метод проектів, круглий стіл, кейс-метод тощо. Кожна з цих форм працює на результат відповідно до обраної тематики уроку, його цілей і завдань. За умілого володіння новітніми методиками підвищується мотивація студентів, оскільки вони відчують своє певне зростання одразу і здобувають орієнтири на подальше вдосконалення знань.

Перспективним у мовній підготовці іноземних студентів є метод кейсу. Українські науковці й методисти (О. Сидоренко, Ю. Сурмін, В. Ягоднікова та інші) активно вивчають специфіку цієї інновації. На

практиці можливості кейс методу розкриваються ще більше, а тому його цікаво вивчати й надалі.

Кейс-метод передбачає використання проблемних ситуацій, повчальних випадків «для спільного аналізу, обговорення або вироблення рішень студентами з певного розділу навчання дисципліни» [6]. Підготовлені тексти для такої роботи називаються кейсами. Цей інтерактивний метод необхідний для створення ситуації, близької до професійної, для самостійного вирішення проблеми, використання теоретичних знань, розвитку критичного мислення, заохочення до дискусії. Для іноземних студентів спеціальності «Стоматологія» кейс-метод допомагає осмислити специфіку розмови з пацієнтом, зорієнтуватися в ситуації, застосувати свій потенціал як майбутнього спеціаліста, практикувати мовлення.

Тексти-кейси краще добирати невеликі за обсягом і не складні за змістом, саме такі, які студенти зможуть опрацювати на занятті самостійно. У кейсі мають бути сюжет, дійові особи, зрозуміла мовленнєва ситуація та відкритість думки, що потребує розвитку. Для візуалізації сприйняття добре б підготувати відповідні ілюстрації.

Відповідно до методики застосування кейсу студентам пропонується поетапна робота: 1) ознайомлення з текстом у групах; 2) визначення проблеми і шляхів її вирішення; 3) презентація напрацювань груп; 4) обговорення рішень; 5) складання програми подальших дій у вирішенні проблеми.

На занятті з теми «Організація стоматологічної допомоги» студенти можуть працювати з таким текстом.

Світлана дуже боїться стоматологів. Вона знає від мами, що процедура лікування зубів болюча. Мама казала, що лікар торкається гострим інструментом хворого зуба, колує його довго і зовсім не зважає на психологічний стан пацієнта. Якось Світлана чула, як працює бормашина. Це жах! Це тортури!

Але зуб у дівчини дуже болить. Вона мучиться вже кілька днів. У кутньому зубі з'явилася дірка. Спочатку Світлана не зважала на це. Проте зараз дірка вже велика і чорна, частина зуба навіть відкололася. Дівчина приймає знеболювальне, полоще зуби содою, як радить мама. Нічого не допомагає. Навіть щока напухла. Світлана не може їсти, не може спати.

Вона вирішила піти до лікаря.

Робота ведеться в групах з одним текстом, а рішення можуть прийматися різні. Студенти мають описати ситуацію прийому в стоматологічному кабінеті, діалог лікаря з пацієнткою, професійні дії лікаря, наслідки візиту дівчини до стоматології. Після представлення досліджень відбувається обговорення, внесення пропозицій і зауважень, вироблення плану дій лікаря в зазначеній ситуації.

Студенти з інтересом використовують набуті раніше мовленнєві навички щодо висловлення заспокоєння, поради, прохання, а також розпитування пацієнта про симптоми захворювання, анамнез хвороби й анамнез життя. Іноземні студенти здатні розвивати сюжет і домислювати фінал, орієнтуючись на специфіку професії, що дозволяє знаходити рішення проблеми. Спільне обговорення дає змогу закріпити набуті знання як зі спеціальності, так і з української мови. Особлива атмосфера дискусії допомагає вільно висловлюватися, погоджуватися чи не погоджуватися з думкою інших, реагувати на зауваження чи схвалення.

Участь викладача в проведенні кейс-методу полягає в чіткій організації уроку, поясненні завдань і умов їх виконання, в подоланні можливих перешкод студентів, у підведенні підсумків. Усі учасники навчального процесу мають бути партнерами.

Метод кейсу важливий у вивченні української мови іноземними громадянами, що здобувають фах «Стоматологія», оскільки він розвиває мовленнєві навички в практичних ситуаціях, формує вміння приймати рішення, стимулює до індивідуального зростання навіть пасивних студентів. Для сучасних здобувачів освіти інноваційні методи, й зокрема кейс-метод, є органічними й мотивують до здобуття знань.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Корженко В. Інноваційні методи викладання української мови як іноземної у технічному університеті / В. Корженко, М. Опанасюк. Вісник Вінницького політехнічного інституту. 2011. № 1. С. 152–155.

2. Роман Л. Інформаційні технології як інновація у викладанні української мови як іноземної.

https://seanewdim.com/uploads/3/4/5/1/34511564/roman_l.a_information_technology_as_an_innovation_in_teaching_ukrainian_as_a_foreign_language.pdf

3. Ситуаційна методика навчання : теорія і практика / Упор. О. Сидоренко, В. Чуба. К.: Центр інновацій та розвитку, 2001.

4. Сокіл Б. Методи вивчення української мови як іноземної та їх характеристика. Теорія і практика викладання української мови як іноземної. 2007. Вип. 2. С. 14–18.

5. Сурмін Ю. Метод аналізу ситуацій (Case study) та його навчальні можливості. Глобалізація і Болонський процес: проблеми і технології. Кол. моногр. К.: МАУП, 2015. 800 с.

6. Ягоднікова В. Кейс-метод (Case study) як форма інтерактивного навчання майбутніх фахівців

http://www.rusnauka.com/1_NIO_2008/Pedagogica/25496.doc.htm